

Děvčata a chlapci,

*protože se nám situace změnila a vy jste opět doma, budeme pokračovat v učivu na dálku. Vždy v pondělí a ve středu Vám budu zasílat učivo stejnou formou jako minule a vždy **v úterý a ve čtvrtek** se uvidíme (podle klasického rozvrhu hodin) on-line. To znamená: **v úterý od 7:55 hod. do 8:40 a ve čtvrtek od 11:45 do 12:30 hodin.***

Před Vánoci jsem Vám zaslal okruhy otázek, které na Vás čekají ve slibovaném testu. Vzhledem k tomu, že do školy hned tak nepůjdete, zašlu Vám ve středu na Teamsy a na webovky. Test vypracujete a zašlete mi jej zpět k vyhodnocení.

*Dnes však pokračujme v dalším učivu s názvem **Vznik měst a jejich význam**. Dostáváte stručný popis učiva a prezentaci.*

Zdraví Vás Pavel Antoš

Vznik měst a jejich význam

Mezi roky 1100–1300 vznikala a rozvíjela v západní a později ve střední Evropě města.

Vznikala v místech starších řemeslnických a kupeckých osad, v podhradí u knížecích sídel a klášterů, ale i v místech nezastavěných – **na zeleném drnu**.

V Čechách – v úrodných nížinách a při kupeckých cestách.

Obyvatelé – měšťané – lišili od poddaných – nová společenská vrstva – měšťané.

Na výstavbě měst se účastnili i němečtí kolonisté.

Druhy měst:

Královská – založil a řídil je král

Poddanská – patřila šlechtě a církvi

Báňská – horní

Věnná – patřila královnám

Do roku 1300 vzniklo 120 měst – z toho 30 královských

Střed města tvořilo náměstí – tržiště – odtud vybíhaly hlavní ulice k městským hradbám.

Nejdůležitějším místem byla radnice – konšelé, kostel a popraviště.

Nejvýznamnější domy patřily bohatým kupcům a řemeslníkům. Dílny patřily řemeslnickým mistrům – ti zaměstnávali tovaryše a učně.

Chudší domy v postranních ulicích patřily řemeslníkům, kteří svou prací obtěžovali okolí – kováři, koželuzi, hrnčíři.

Městská chudina – neměla vlastní dům, bydle na podruží – tito lidé nebyly plnoprávními měšťany.

Města měla svá privilegia (výsady) – pomáhaly jim bohatství

- právo konat pravidelné trhy
- právo vařit pivo
- právo mílové – na míli od města se nesměl usadit nějaký řemeslník, který by konkuroval městu
- právo hrdelní

Nejvíce výsad měl města královská – lidé byli svobodní – podléhali jenom králi, královským zástupcem byl rychtář, který soudil spory, vybíral daně pro královskou pokladnu. Radil se s volenými zástupci měšťanů, konšely – vznikaly městské rady. Rozhodující slově měli bohatí měšťané – především obchodníci.

Největší výnosy přinášela králi města báňská – těžily se rudy, zlato a stříbro. V královských mincovnách se razily mince – fungovaly jako oběživo při obchodování.

Města byla obehnaná hradbami – opěrné body při obraně státu.

Zápis do sešitů:

Vznik měst a jejich význam

12. – začátek 14. století zakládání nových měst

Města:

Poddanská – patřila šlechtě a církvi

Královská – zakládána a řízena králem (nejvýznamnější)

Věnná – patřila královně (Hradec Králové, Dvůr Králové nad Labem)

Horní – těžba drahých kovů

Obyvatelé: kupci, řemeslníci (mistři, tovaryši, učňové) – sdružovali se v cechy, městská chudina

Privilegia – právo várečné, mílové, hrdelní, hradební

Městská rada – rychtář, později purkmistr + konšelé (radní)